Familierechtbank Antwerpen (afd. Antwerpen), 8 december 2017
16/3867/B

Huwelijk – niet-erkenning – artikel 27 WIPR – artikel 24 WIPR – openbare orde – artikel 146bis oud BW – schijnhuwelijk

Mariage – non-reconnaissance – article 27 CODIP – article 24 CODIP – ordre public – article 146bis C.civ. – mariage simulé

In zake: A.R.V. Nr. 16/3867/B

Gezien voorgaand verzoekschrift op 30 november 2016 aangeboden door meester E. Robberechts, advocaat, kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Korte Van Ruusbroecstraat 48, voor en namens:

A. A.,
geboren te […] (Marokko) op […] en wonende te […] Antwerpen, […],
en
R. S., geboren te […] (Marokko) op […] en wonende te Marokko, […],

beiden keuze van woonst doende ten kantore van hun raadsman meester E. Robberechts, te 2018 Antwerpen, Korte Van Ruusbroecstraat 48.

1. Procedure

De rechtbank heeft onder meer kennis genomen van:

- het verzoekschrift, neergelegd ter griffie op 30 november 2016,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, mevrouw A. Neven, substituut procureur des Konings dd. 10 februari 2017,
- de stukken.

Verzoeker en de raadsman van verzoekers werden gehoord in raadkamer op 9 juni 2017 en 10 november 2017.

De heer Erik De Bock, substituut van de procureur des konings, heeft het schriftelijk advies van het openbaar ministerie hernomen. Namens verzoekers werd niet gerepliceerd.

2. Verzoek

Het verzoekschrift beoogt de erkenning van het huwelijk, afgesloten tussen verzoekers te Al Hoceima (Marokko) op 25 maart 2015.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft op 31 maart 2016 (kennisgeving dd. 5 april 2016) de afgifte van en visum gezinshereniging geweigerd en aldus geweigerd dit huwelijk te erkennen.

Verzoekers hebben bij toepassing van artikelen 27 en 23 WIPR beroep ingesteld tegen deze beslissing.

3. <u>Beoordeling</u>

Ingevolge artikel 27 §1 WIPR wordt een buitenlandse akte - waaronder en buitenlandse akte van burgerlijke stand - in België door alle overheden erkend zonder dat een beroep moet worden gedaan op enige procedure, indien haar rechtsgeldigheid wordt vastgesteld volgens het recht van het land waarin de akte wed opgemaakt en de grondvoorwaarden overeenkomstig het toepasselijke recht werden nageleefd, mede rekening houdend met art. 21 (de openbare orde-exceptie) en art. 18 (wetsontduiking) WIPR.

Volgens artikel 18 WIPR, dat betrekking heeft op de wetsontduiking, wordt voor de bepaling van het toepasselijk recht in en aangelegenheid waarin partijen niet vrij over hun rechten kunnen beschikken - zoals in alle aangelegenheden betreffende het personeel statuut - geen rekening gehouden met feiten en handelingen gesteld met het enkele doel te ontsnappen aan de toepassing van het door deze wet aangewezen recht.

Artikel 21 WIPR bepaalt dat de toepassing van en bepaling uit het door deze wet aangewezen recht geweigerd wordt, voor zover zij tot en resultaat zou leiden dat kennelijk onverenigbaar Is met de openbare orde. Bij de beoordeling van deze onverenigbaarheid wordt inzonderheid rekening gehouden met de mate waarin het geval met de Belgische rechtsorde is verbonden en met de ernst van de gevolgen die de toepassing van dat buitenlands recht zou meebrengen.

Wat de huwelijkstoestemming betreft, werd bij art. 12 van de Wet van 4 mei 1999 (*B.S.* 1 juli 1999) en artikel 146bis in het Belgisch Burgerlijk Wetboek ingevoegd, dat en materiële IPR-norm inhoudt ten aanzien van huwelijken waarbij een vreemdeling betrokken is.

Art. 146bis bepaalt: "Er is geen huwelijk wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit en geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet gericht is op het tot stand brengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde."

In zoverre het vreemde recht niet sanctionerend zou optreden tegen geveinsde huwelijken kan elke Belgische overheid op grond van de Belgische internationaal-privaatrechtelijke openbare orde een huwelijk weigeren te erkennen wanneer het er in hoofde van beide partners of één van hen enkel op gericht is en verblijfsrechtelijk voordeel te verkrijgen voor één van de echtgenoten. Het huwelijksinstituut is immers en wezenlijk bestanddeel van het Belgisch rechtsbestel en een miskenning van dat instituut maakt een schending uit van de Belgische openbare orde en geeft aanleiding tot de toepassing van art. 21 WIPR.

Het verkrijgen van een verblijfsrechtelijk voordeel door het huwelijk volstaat evenwel op zichzelf niet om te besluiten tot de nietigheid van het huwelijk. Het betrachten van een verblijfsvoordeel, een materieel voordeel of om het even welk huwelijksvoordeel is immers legitiem en zeker niet onverenigbaar met de werkelijke wil om te huwen voor zover de aanstaande echtgenoten naast het beogen van een huwelijksvoordeel ook de bedoeling hebben gehad om een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen. Uit en geheel van omstandigheden moet dus ook blijken dat minstens één van de echtgenoten niet de intentie had een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen.

De geldigheid van een reeds afgesloten huwelijk dient te worden beoordeeld op het tijdstip van de huwelijksafsluiting.

Het behoort aan de weigerende instantie om haar argumenten, dat verzoekers zich schuldig zouden hebben gemaakt aan wetsontduiking of dat het huwelijk van verzoekers enkel zou gericht zijn op het bekomen van en verblijfsrechtelijk voordeel, met objectieve gegevens te staven.

Uit het dossier blijken onder meer volgende elementen:

- Verzoeker heeft de Marokkaanse nationaliteit en verblijfsrecht in België, verzoekster heeft de Marokkaanse nationaliteit. Het huwelijk met verzoeker bood verzoekster de mogelijkheid om op haar beurt en verblijfsrecht in België te verwerven. Haar vader verblijft reeds lang in België, volgens verzoekster van toen zij twee jaar was, dus vanaf 1996. Op 1 februari 2011 bekwam hij een B-kaart op basis van humanitaire regularisatie. Op 27 mei 2011 werd vervolgens een visum gezinshereniging aangevraagd voor zijn echtgenote en 5 van zijn 12 kinderen, waaronder verzoekster. De visa werden op 9 november 2011 geweigerd wegens onder meer onvoldoende inkomsten. 3 van de 5 kinderen, waaronder verzoekster kwamen na verloop van tijd niet meer in aanmerking op basis van een gezinshereniging met hun vader, daar ze 18 jaar waren geworden. De twee jongsten zijn intussen, wel in België op basis van gezinshereniging. Verzoekster zou op 25 augustus 2015 21 jaar worden en in aanmerking komen om en eventuele echtgenoot te komen vervoegen in België. Het is dan zeer opmerkelijk dat verzoeker op 21 maart 2015 naar Marokko gaat, er volgens zijn zeggen twee uur met verzoekster praat en er twee dagen later, meer bepaald op 25 maart 2015, me in het huwelijk treedt. Van enig voorafgaandelijk contact is geen sprake geweest en volgens verzoekster vond het eerste contact zelfs plaats een week voordelen, dus op een moment dat verzoeker nog niet in Marokko was. Het is dan maar zeer de vraag of dat eerste contact, laat staan een gesprek van twee uur heeft plaats gevonden. Hoe dan ook, over de reden waarom verzoekster huwt, is ze zeer duidelijk: "Het is een vriend van mijn vader sinds 2000. Het is mijn vader die me heeft gevraagd om hem te huwen." (eigen vertaling). Over de reden waarom het zo snel moest gaan, verklaart verzoeker dat hij maar twee weken in Marokko was. Alleszins was hij er tot 4 april 2015 en was er dus meer tijd beschikbaar om mekaar te leren kennen. De snelle gang van zaken laat overigens vermoeden dat het zogenaamde gesprek er weinig toe deed en dat de voorbereidingen al voordien waren getroffen.
- Verzoeker laat gelden dat hij verzoekster in het huwelijk jaarlijks ging opzoeken en toont dit aan met zijn paspoort. Dit ditzelfde paspoort blijkt evenwel dat hij ook de jaren voor het huwelijk elk jaar gedurende een langere periode in Marokko verbleef, meer bepaald in 2011,

2012, 2013 en 2014. De reizen naar Marokko van na het huwelijk hoeven dan ook niet noodzakelijk met het huwelijk te maken te hebben. Verzoekster verklaart overigens dat verzoeker na het huwelijk is terug gekeerd in juli 2015, terwijl dit blijkens het paspoort van verzoeker pas op 22 september was. Wanneer er werkelijk contact zou geweest zijn, mag aangenomen worden dat ze zich de datum zou herinnerd hebben of hoogstens een vergissing zou maken van enkele weken. Het is al even opmerkelijk dat verzoeker in juli 2016 terugkeert om dan toch een huwelijksfeest te vieren (nà de weigering van het visum), maar dat hij van dat feest nog niet sprak toen hij op 23 februari 2016 wed ondervraagd. Hieruit moet afgeleid worden dat het feest in scène werd gezet om het dossier te stofferen, zij het dat verzoekster blijkens het voorgelegde beeldmateriaal daarbij blijkbaar niet meer dan een rol spelt. Op de foto's kan men geen bruid terug vinden die straalt van geluk. De videobeelden zijn zo mogelijk nog duidelijker. Er is verder weinig tot geen interactie te bespeuren tussen beide verzoekers (zie bv. minuut 13.40 tot minuut 14.00).

- Verzoekster kent de verjaardagsdatum van verzoeker niet, wat vreemd is, temeer daar er tussen het huwelijk en haar ondervraging al een verjaardag van verzoeker heeft plaats gevonden. Ook verklaart ze geen geschenken te hebben gekregen, terwijl verzoeker te kennen geeft dat hij haar een gsm heeft gegeven.
- Verzoekster zou thans wonen in een huis van verzoeker, maar veelzeggend is dat hij dat huis aankocht na het huwelijk (volgens zijn zeggen want de eigendomsakte (stuk14) ontbreekt in het dossier van verzoekers) en dat hij blijkbaar toch niet overwogen heeft het op naam van beiden te kopen.
- De bewijzen van geldstortingen dateren alle van na de afwijzing van de visumaanvraag. In het verzoekschrift is sprake van en maandelijkse storting van 200 euro (er worden drie betalingsbewijzen voorgelegd, voordien zou geld meegegeven zijn aan familie van verzoekster), doch blijkbaar stoppen de betalingen na het neerleggen van het verzoekschrift (bewijzen ontbreken alleszins) en worden ze pas opnieuw hernomen na de kennisgeving van de vaststelling van de zaak voor de rechtbank. Het is dan ook niet onredelijk te denken dat ook hier aan dossieropbouw werd gedaan. Ook het feit dat in 2017 al twee reizen zijn ondernomen naar Marokko en een derde gepland is van 18 november tot 2 december (volgens het zeggen van verzoeker omdat verzoekster mogelijks zwanger zou zijn) valt in het licht van het voorgaande al evenzeer onder dossieropbouw.
- Verzoeker is maar liefst 25 jaar ouder dan verzoekster, wat op zich uiteraard niets bewijst, doch in het geheel van de feiten minstens argwaan wekt.

Het geheel van de dossiergegevens (in het bijzonder deze hiervoor vermeld) en de chronologie van de gebeurtenissen vormen voldoende gewichtige, bepaalde en met elkaar overeenstemmende vermoedens die aantonen dat verzoekers bij het aangaan van het huwelijk niet de daadwerkelijke intentie hadden een duurzame levensgemeenschap tot stand te brengen en dat het huwelijk er enkel op gericht was verzoekster een verblijfsrechtelijk voordeel te verschaffen.

Het huwelijk is bijgevolg in strijd met de openbare orde.

Het verzoek wordt afgewezen.

OM DEZE REDENEN,
DE RECHTBANK

Stelt vast dat de wet op het taalgebruik in gerechtszaken is nageleefd.

Alle verdere en strijdige middelen verwerpend.

Verklaart de vordering van verzoekers toelaatbaar, doch wijst ze af als ongegrond.

Legt de kosten ten laste van verzoekers.

Dit vonnis werd uitgesproken op acht december tweeduizend zeventien in raadkamer van de Kamer AF2, die samengesteld was uit:
H. Smeyers, rechter,
E. De Bock, substituut procureur des Konings,
A. Rasschaert, griffier.